

Združenie evanjelických duchovných

Hviezdoslavova 5, 052 01 Spišská Nová Ves

IČO: 36160644

Tel.: 0905 105 675

e-mail: svit@ecav.sk

Správa predsedu ZED

za rok 2016/17

(od posledného výročného Valného zhromaždenia ZED)

Valné zhromaždenie ZED 1. mája 2017

Tále, hotel Partizán

Úvod

Biblický text: Mt 10, 16b **„Bud'te teda opatrní ako hady a prostí ako holubice.“**

Bratia a sestry!

V úvode správy, v ktorej mám podať základné informácie o našom stretnaní sa, rozhovoroch, rozhodnutiach a konaniach v rámci nášho Združenia, chcem venovať krátku pozornosť tomuto zvláštnemu napomenutiu nášho Pána, ktoré zaznačil evanjelista Matúš.

Napomenutie je súčasťou vyslania dvanástich učeníkov, ktorých si Ježiš povolal. Dal im úlohy a Matúš zaznačil ich súbor, ktorý je cez celé dejiny cirkvi základom pre uvažovanie o službe tých, ktorí po dvanástich učeníkoch prijali poslanie kázať o kráľovstve Božom. A v tomto súbore je výzva k opatrnosti i prostote. Opatrnosť je spojená s obrazom hadov a prostota s obrazom holubíc. Nechcem tie súvislosti, ktoré sa vynárajú v symbolike hada a holubice, na tomto mieste hlbšie skúmať a rozvíjať. Len uvediem a pripomeniem všetkým nám dobre známu spojitosť hada a biblického rozprávania o Satanovi v protiklade k holubici ako odkazu na Ducha Svätého a tým samotného Boha.

Pokiaľ ide o prostotu a opatrnosť, sú to vlastnosti, ktoré sú tiež v značnom protiklade. Prostota – to je jednoduchosť, otvorenosť, priamosť, úprimnosť, to je dieťa, ktoré s dôverou vstupuje do sveta, ktorý ho obklopuje. Objavuje ho, skúma, zisťuje, čoho súčasťou sa ono samo stalo, neuvažuje o nebezpečenstve, nie je neisté. Všetko je preň nové a vzácne. Nie nadarmo je daný obraz dieťaťa samotným Pánom za príklad pre každého, kto chce objaviť a žiť kráľovstvo nebeské. (*„Veru hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nikdy nevojdete do kráľovstva nebeského.“* Mt 18,1)

Opatrnosť – to je odstup, vedomie zložitosti, ohrozenia a neistoty vo svete, ktorý nie je už možné prijímať s dôverou. Namiesto je skôr nedôvera a preverovanie, zvažovanie rizík a ťažkostí, ktorými je človek obklopený a z ktorých si musí vybrať pre seba výhodnú kombináciu. To je dospelý či dospelý, ktorý vie, kde sa môže popáliť, čo mu môže uškodiť, ktorá cesta je nebezpečná. Nebol Peter dostatočne opatrný, keď Ježiša varoval v jeho prostote ísť do Jeruzalema, keď bolo jasné, čo ich tam čaká? (Mt 16,21nn)

Pánova výzva k opatrnosti a prostote mi v uplynulom období rokov 2016 – 2017 v súvislosti s našou službou kazateľov / kazateľiek Slova Božieho zaznievala v pozadí nášho prístupu k prijatému poslaniu. Ak ako Združenie evanjelických duchovných, ako jeho Výbor, či osobne ja ako predseda máme zastávať a brániť práva a povinnosti našich členiek a členov, čo máme vlastne uprednostniť? Práva členov a členiek na vlastný názor, slobodu prejavu, zohľadnenie potrieb vlastnej rodiny, alebo povinnosti duchovných vyplývajúcich z ich ordinačného sľubu pre službu v cirkvi? O čo nám má ísť – o prostotu služobníkov, alebo opatrnosť zamestnancov? Služobníkov, ktorí na svoju službu môžu aj doplatiť, alebo zamestnancov, ktorých ochráni zákonník práce?

Mohol by som hovoriť o konkrétnych prípadoch, z ktorých sa stali menšie či väčšie kauzy v našom cirkevnom spoločenstve. Úvod správy však na to nie je vhodným miestom. Možno neskoršia rozprava a naša výmena názorov bude príslušným priestorom pre jednotlivosti. Našou stálou úlohou však zostáva zápas o vyvažovanie kresťanskej prostoty a dejinnej opatrnosti, zápas o čo najsprávnejšie rozhodnutie, ktorou cestou chceme kráčať a aké spoločenstvo tvoríme voči svetu vonkajšiemu, ktorý nás obklopuje, a vo svete vnútornom, ktorý je náš vlastný. Nemali by sme zabudnúť, že vyslaní dvanásti sa nakoniec so svojimi úspechmi aj nezdarmi vracali k Pánovi, ktorý ich vyslal.

Valné zhromaždenie ZED 11. apríla 2016, Tále

Mimoriadne Valné zhromaždenie ZED 19. septembra 2016, Liptovský Mikuláš

V predvečer VZ 10. apríla 2016 sa v kostole v Mýte pod Ďumbierom konali úvodné služby Božie a počas nich bola prislúžená sviatosť Večere Pánovej pre tých, ktorí tento začiatok nášho stretnutia prijali nielen ako samozrejmosť kresťanského spoločenstva, ale aj ako možnosť povzbudenia, posilnenia a zmierenia. Služby Božie viedli bratia biskupi Mgr. Milan Krivda – biskup ZD, Mgr. Slavomír Sabol – biskup VD, doc. PhDr. Miloš Klátik PhD. – generálny biskup, ktorý kázal na text Ž 23.

Ešte raz by som chcel vysloviť aj v tejto správe vďaka za ich službu, rovnako i poďakovanie domácemu cirkevnému zboru a jeho predsedníctvu za poskytnutie zborových priestorov a zabezpečenie nášho nedeľného zhromaždenia.

Okrem pravidelných každoročných úloh VZ na programe sme mali úpravu stanov a prijatie Rokovacieho a volebného poriadku. Úpravu stanov sme previedli, k Rokovaciemu a volebnému poriadku sme sa nedostali z časových dôvodov. Doplnenie stanov znamenalo spresnenie a zaznamenanie niektorých našich zvykových jednaní. Aj tak však zostáva nedoriešená situácia, ktorá môže nastať. Jednoznačne totiž presadzujeme 3/5-novú väčšinu pre zvolenie, ak je len jeden kandidát, určíme si aj možnosť odvolať toho, koho sme zvolili, ale neriešime, aká väčšina by pri prípadnom odvolaní mala platiť. Mój názor je, že ak sú voľby pre nás dôležité tak, že je potrebné ich oznámiť minimálne mesiac pred ich konaním, rovnako by to malo platiť aj na prípadné odvolanie toho, kto bol zvolený, pretože aj odvolanie je voľba a po prípadnom odvolaní je potrebné opäť voliť na uprázdnené miesto, a ak bola na zvolenie potrebná 3/5-nová väčšina pri jednom kandidátovi, mala by byť požadovaná aj pri jeho prípadnom odvolávaní.

K nášmu uzneseniu sa vo veci sídla ZED, že má byť podľa bydliska predsedu ZED, musím uviesť, že Presbyterstvo Cirkevného zboru ECAV Svit nesúhlasilo so zriadením sídla ZED na adrese Cirkevného zboru. Pripájam hneď moje stanovisko a odporúčanie, aby sme sa skutočne vážne a nie v akejsi nejasnej rozpornosti bez normálneho zdôvodnenia zaoberali do budúceho zasadnutia VZ, ktoré bude voliť v roku 2018 nový Výbor ZED, riešením otázky stáleho sídla ZED. Nie je nám jasné ani to, kde by sme mali archivovať našu vlastné spisy, ktorých je za uplynulé roky dost.

Poďakovať sa chcem všetkým, ktorí si našli čas a možnosť prísť na rokovanie mimoriadneho Valného zhromaždenia ZED, ktoré sme zvolali na 19. septembra 2016 do Liptovského Mikuláša. Na tomto zasadnutí sme prijali Rokovací a volebný poriadok ZED, ktorý by mal zabezpečiť jednoznačnejší priebeh našich jednaní. Musím však opäť pripojiť poznámku, že až po jeho prijatí pri jednej príležitosti stretnutia nášho seniorálneho ZED TASE sa ukázalo, že Rokovací a volebný poriadok sme orientovali viac-menej len na VZ a nepočítali sme s tým, že by sa podľa neho mali konať aj naše seniorálne zasadnutia.

Rozhodne patrí vďaka všetkým, ktorí sa zapojili do prípravy a stanovenia konečnej podoby Rokovacieho a volebného poriadku.

Výbor ZED

Zloženie Výboru ZED a rozdelenie zodpovedností vo Výbore ZED je nasledovné:

Predseda ZED *Mgr. Daniel Midriak* je štatutárnym zástupcom ZED, zvoláva VZ ZED a zasadnutia Výboru ZED, má na starosti prípravu zmlúv podľa štatútov fondov AF a BF, zastupuje ZED v orgánoch ECAV a v zahraničí.

Podpredseda ZED za VD *Mgr. Jozef Vereščák* je štatutárnym zástupcom ZED, je tajomníkom pre zahraničie, koordinuje fond na opravu fár vo VD, zastupuje ZED v orgánoch VD ECAV.

Podpredsedníčka ZED za ZD *Mgr. Božidara Bašková* je štatutárnym zástupcom ZED, koordinuje fond na opravu fár v ZD, zastupuje ZED v orgánoch ZD ECAV, v prípade potreby vykonáva úlohu zapisovateľky.

Tajomník Výboru ZED *Mgr. Martin Zaťko* vedie agendu ZED, zabezpečuje zápisnice VZ ZED a Výboru ZED a výpisy ich uznesení.

Pokladník ZED *Mgr. Štefan Škorupa* vedie pokladňu a pokladničný denník ZED s predpísanými účtovnými dokladmi.

Predseda revíznej komisie ZED *Mgr. Peter Soták* zvoláva revíznú komisiu, ktorej členmi sú *Mgr. Ján Mojzsis* a *Mgr. Ján Lichanec*, predsedá jej a vedie kontrolu účtovníctva ZED.

Člen Výboru ZED za VD *Mgr. Miroslav Maťo* má na starosti časopis Melanchton, v prípade potreby zastupuje tajomníka ZED a spolupracuje so správcom webovej stránky ZED.

Členka Výboru ZED za VD *Mgr. Lubica Sobanská* je správkynou fondov, účtovníčka ZED, v prípade potreby zapisovateľka.

Člen Výboru ZED za ZD *Mgr. Ondrej Majling* je správca webovej stránky ZED www.melanchton.sk.

Členka Výboru ZED za ZD *Mgr. Katarína Zaťková* plní príbežné úlohy vyplývajúce z činnosti Výboru ZED.

K zmene vo Výbore ZED došlo v októbri 2016. Brat *Mgr. Martin Zaťko* sa listom zo dňa 17.10.2016 vzdal funkcie tajomníka ZED. V ňom píše: „K tomuto rozhodnutiu ma vedú osobné dôvody, vzhľadom na skutočnosti, ktoré nastali v mojej rodine.“

Výbor ZED toto rozhodnutie brata Martina prijal s ľútosťou, pretože brat *Zaťko* svojou usilovnou prácou a zodpovednou službou pre Výbor aj pre celé ZED mnoho vykonal a bol výbornou oporou. Výboru ZED nezostalo iné, než akceptovať jeho rozhodnutie a vysloviť mu poďakovanie za všetko, čo vo funkcii tajomníka pre naše spoločenstvo vykonal.

Výbor ZED po abdikácii brata tajomníka rozhodol, že do konca volebného obdobia, ktoré nastane v roku 2018 nebude kooptovať iného člena / členku ZED, ale že úlohy, ktoré vykonával brat *Zaťko* prevezmú terajší členovia Výboru: korešpondenciu brat *Ondrej Majling*, zápisnice brat *Miroslav Maťo*, kartotéku a kontakt s predsedami seniorálnych ZED sestra *Katarína Zaťková*.

Výbor ZED od posledného Valného zhromaždenia ZED zasadal 4 – krát:

29.-30.5.2016, 12.9.2016, 21.11.2016, 6.3.2017. Zasadnutia sa konali vždy na fare v Poprade – Veľkej u brata podpredsedu Vereščáka.

Stretnutie Výboru ZED a predsedov seniorálnych ZED bolo plánované na november 2016, neuskutočnilo sa však z dôvodu abdikácie brata *Martina Zaťka*, pretože Výbor musel riešiť vzniknutú situáciu.

Na zasadnutí 21.11.2016 bol prítomný brat *Zaťko* ako hosť a poradca.

Pri zasadnutí 6.marca 2017 Výbor ZED prevzal od neho všetky spisy vytvorené a nazhromaždené za jeho funkčné obdobie. Pri preberaní opäť vystala pred členmi výboru otázka neurčitého a nejednoznačného riešenia vo veci sústredenia agendy ZED podľa sídla ZED.

Vo februári 2017 Výbor ZED vydal pre vnútornú potrebu vo vydavateľstve ViViT diplomovú prácu *Mgr. Zuzany Pivkovej-Žižkovej* Okolnosti vzniku, činnosť a revitalizácia ZED.

Stretnutie Výboru ZED a Zboru biskupov ECAV so zástupcami farárskych spolkov v SRN

Stretnutie sa uskutočnilo 9. 5. 2015 na Generálnom biskupskom úrade ECAV v Bratislave.

Farársky spolok z Durínska zastupovali predseda Martin Michaelis, podpredseda Dr. Tillmann Boelter a člen výboru Michael Turm.

Farársky spolok z Wuerttemberska jeho predseda Hartmut Zweigle a člen výboru pre spoluprácu s našou cirkvou Ulrich Dressmann.

Prítomní boli všetci traja biskupi našej cirkvi.

Z Výboru ZED Daniel Midriak, Božidara Bašková, Jozef Vereščák, Ľubica Sobanská.

Prítomní zhodnotili realizované projekty opráv fár v roku 2015 a zaoberali sa projektmi na rok 2016. Prerokovali použitie fondov ZED a odsúhlasili podporu na rok 2016.

Popoludní 9. mája hostia navštívili Cirkevný zbor ECAV v Modre – Kráľovej, na druhý deň 10. mája cirkevné zbory Sobotište, Stará Turá, Zvolen, kde ich na biskupskom úrade prijal brat biskup Milan Krivda.

Teologická konferencia 19. – 21. októbra 2016 v Lúčkach

Konferencia bola pripravená našou cirkvou a jej téma znela: Reformácia. Ako každoročne bola určená pre ordinovaných členov a členky cirkvi, z čoho vyplýva pre ZED takmer povinnosť poďakovať sa všetkým, ktorí boli pracovne zapojení do jej organizácie a zabezpečovali všetko potrebné pre úspešný priebeh konferencie. Prišli prednášatelia z Evanjelickej teologickej fakulty Univerzity Karlovej z Prahy: Prof. ThDr. Peter Pokorný, DrSc., Dr.h.c.mult., Prof. ThDr. Jan Štefan, Doc. Jiří Mrázek, ThD., Jan Roskovec, ThD., Dr. Pieter Morée. Z Evanjelickej cirkvi v Tanzánii jej biskup Dr. Alex Gehaz Malasusa a ranné i večerné pobožnosti viedli Mgr. Daniel Ženatý, synodný senior ČCE a Mgr. Erich Bocek, farár SCEV.

Boli pozdravení jubilanti v službe cirkvi, boli vytvorené možnosti pre počúvanie, rozhovory, stíšenie sa, poučenie, duchovne i vedomostne obohacujúce stretnutia. Nemôžem však nepripomenúť kritickú poznámku brata synodného seniora Daniela Ženatého na našu adresu – adresu účastníkov konferencie, v ktorej konštatoval pri záverečnom rozhovore zarážajúco nízku úroveň nášho záujmu a našej aktivity.

Konferencia európskych farárskych spolkov a Deň Evanjelického farárskeho spolku vo Wuerttembergu, Bad Urach 8.-12.10.2016, Stuttgart 10.10.2016.

Tieto dve akcie sa konali súčasne na základe pozvania, ktoré Konferencia európskych farárskych spolkov dostala od Evanjelického farárskeho spolku vo Wuerttembergu k oslavám jeho 125. Výročia založenia. ZED sme zastupovali ja a brat Jozef Vereščák, k účasti bol pozvaný aj brat Jaroslav Matys priamo predsedom Hartmutom Zweiglem. Konferencia európskych farárskych spolkov sa koná raz za tri roky a jej úlohou je vytvárať možnosti pre stretnutia, rozhovory, vzájomné poznanie sa, kontakty a výmenu skúseností evanjelických farárov a farárov z rôznych krajín Európy. Slúžil k tomu bohatý program i účasť na Dni Evanjelického farárskeho spolku vo Wuerttembergu. Jeho 125 rokov existencie, zaujímavé začiatky a dejiny sú pre ostatné farárske spolky a združenia v mnohom podnetné.

Pre naše ZED je potrebné k týmto udalostiam, na ktorých sa zúčastnili stovky nemeckých farárov a farárov, zaznamenať, že rannú pobožnosť 10. októbra ako úvod k celému slávnostnému programu vykonal na pozvanie predsedníctva wuerttemberského spolku brat generálny biskup Miloš Klátik, v čom bola prejavená významná pozornosť i všímavosť voči našej cirkvi i nášmu združeniu.

Farársky kurz SPEK-u, Praha, január 2017

Spolok evanjelických kazateľov Českobratskej cirkvi evanjelickej pripravuje každoročne pre svojich členov a členky týždenný kurz. Môžu sa naň prihlásiť aj naši členovia / členky, účasť si však musia finančne zabezpečiť sami. Pre ZED prišla aj tentoraz pozvánka pre zástupcu, ktorým za Výbor ZED bol brat Ondrej Majling. Kto by mal záujem, môže s ním o téme kurzu, priebehu, jeho skúsenostiach hovoriť. Brat Majling o svojej účasti krátko informoval Výbor ZED na jeho poslednom zasadnutí. Jeho hodnotenie kurzu je pozitívne.

Pokiaľ by sme uvažovali o podobnom týždennom podujatí v našich podmienkach, museli by sme premyslieť, ako by sa dali spojiť každoročne konané pastorálne konferencie VD a ZD, teologická konferencia i výročné valné zhromaždenie do programu v priebehu jedného týždňa.

Stretnutie Výboru ZED a Zboru biskupov ECAV na Slovensku, Bratislava, 10.3.2017

Pri tohtoročnom stretnutí, ktoré sa konalo v uvedený deň v Bratislave, Výbor ZED prišiel s návrhom, aby na pôde nášho združenia prebehla diskusia o možnosti kategorizácie zborov našej cirkvi podľa ich schopnosti finančnej a materiálnej podpory duchovných, ktorí v zboroch pôsobia, s cieľom určiť zbory, v ktorých by farári / farárky mali byť finančne podporení. Rozhovor prešiel k téme financovania cirkvi a možnosti prijatia štátneho zákona v tejto oblasti ešte tohto roku i s tým spojenej reštrukturalizácie našej cirkvi. Všetko to sú témy, ktoré sa stávajú vedúcimi pre naše najbližšie rozhovory a rozhodnutia.

Záver

ZED má svoj základ a najpodstatnejšia časť jeho činnosti je spojená so združeniami jednotlivých seniorátov. Tam prebiehajú každomesačné stretnutia, o ktorých bratsko-sesterskej atmosfére by sme mali vydávať svedectvo tí, ktorí ju vytvárame, pretože od našich schopností hovoriť, rozprávať sa, hľadať spoločný záujem a porozumenie, spoločné riešenia závisí, akým „svetlom“ sme dovnútra i navonok podľa slov nášho Pána.

Niekedy mám dojem, že na nás platí skôr vyčítavá pripomienka, že nevieme, čieho sme ducha. Ako keby sme mali evanjelium vyhradené len pre kostol a naše kázne. A potom príde každodenný život. Z dôb môjho štúdia na teologicko-pastorálnej fakulte mi zostala spomienka na výrok brata, ktorý už nie je medzi nami, o tom, že evanjeliom sa cirkev riadiť nedá. Asi vedel svoje o prostote holubice, ktorá ľahko doplatí na jedovatosť hada. Faktom však ostáva, že za vzor nám nie je dávaná prostota holubíc a hadia jedovatosť, ale opatrnosť.

Daniel Midriak
predseda ZED